

Enligt sändlista

Bildande av naturreservatet Tynnelsö Djurgård i Strängnäs kommun

Länsstyrelsens beslut

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken, samt nedan angivna reservatsföreskrifter och skötselplan, förklarar länsstyrelsen det område som markerats på bifogade karta (bilaga 1) som naturreservat.

Översiktskarta

Beskrivning av reservatet och skälen för beslutet

Naturen på Tynnelsö präglas av ett öppet odlingslandskap i stora sammanhängande skiften samt av de gamla löv- och ädellövskogarna i norr och söder. I naturreservatet Tynnelsö Djurgård ingår tre större skogsdungar av ädellövskog längs öns södra stränder. På öns norra del ligger naturreservatet "Tynnelsö Prästholmen", även det ett ädellövskogsreservat.

I Stora Djurgården, sydväst i detta reservat, samt i den nordligaste skogsdungen, växer tämligen orörd äldre ädellövskog. Lilla Djurgården har däremot ädellövskog av en mer öppen och tydligt skött karaktär. Skogsdungarna binds samman av en bård av klibbal utmed stranden. De dominerande trädslagen i löv- och ädellövskogarna är ek, alm och klibbal med inslag av björk, asp, ask, lönn och fågelbär. Den gamla ädellövskogen i Stora Djurgården ska skötas genom fri utveckling medan skogen i Lilla Djurgården fortsättningsvis ska hållas mer öppen. Här ska betas och vidkroniga ekar ska få gott om utrymme samtidigt som små skogsdungar sparas.

Gamla grova träd och senvuxna träd förekommer rikligt i området och på dessa växer en enastående rik flora av framförallt lavar. Inte mindre än ett tiotal av lavarna står uppförda på Sveriges förteckning över hotade och sällsynta arter; rödlistan. Till exempel finns ekpricklav, gammelekslav, klosterlav, skärelav och liten blekspik. Ädellövskogen är också värdefull för andra artgrupper som mossor, svampar och ryggradslösa djur. Inom vissa partier av främst Stora Djurgården förekommer rikligt med död ved, i form av lågor, högstubbar och torrträd.

Lövskogarna på Tynnelsö är sedan länge kända för sina höga naturvärden och de har uppmärksamats i många olika inventeringar. Tynnelsö Djurgård ingår i Natura 2000, EU:s nätverk av värdefulla naturområden.

Syfte med säkerställande och skötsel

Syftet med reservatet är att:

- Skydda och utveckla ett område med äldre naturlig ädellövskog och trädklädda betesmarker.
- Bevara den biologiska mångfald av arter som är knuten till områdets naturtyper.
- Säkra gynnsam bevarandestatus för ett Natura 2000-område som huvudsakligen består av naturtyperna "boreonemorala, äldre naturliga ädellövskogar med rik epifytflora" och "trädklädda betesmarker" enligt EU:s habitatdirektiv.

Syftet ska nås genom att den gamla ädellövskogen lämnas för fri utveckling frånsett extensivt bete. Den trädklädda betesmarken ska genom betesdrift och annan skötsel ha en varierad karaktär av öppna gräsytor, vidkroniga ekar samt orörda skogsdungar.

Föreskrifter

För att trygga syftet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken, att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande naturreservatet.

A Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet

Utöver vad som gäller enligt annan lagstiftning är det förbjudet att:

1. uppföra byggnad, mast eller annan anläggning
2. anlägga väg, parkeringsplats, led eller spång
3. anlägga luft- eller markledning
4. anordna upplag
5. borra, gräva, schakta, utfylla, tippa, dika eller dämna (föreskriften ska ej hindra underhåll av befintliga diken från intilliggande åkrar)
6. avverka eller utföra annan skogsbruksåtgärd (föreskriften ska ej hindra röjning av träd eller buskar som hindrar brukande av intilliggande åkrar)
7. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle
8. uppföra stängsel eller hägnad annat än för betesdriften i den omfattning skötselplanen anger
9. framföra motordrivet fordon
10. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel
11. kalka eller gödsla mark eller vatten
12. upplåta mark för orientering eller annan idrottstävling

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.

B Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. utmärkning av reservatet
2. uppsättning av informationstavlor på platser som anges i fastställd skötselplan
3. stängsling enligt fastställd skötselplan
4. skötsel i form av avverkning, röjning och naturvårdsinriktad betesdrift
5. undersökning och dokumentation av mark, vegetation och djurliv

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för förvaltare att genomföra eller upphandla den skötsel som framgår av till detta beslut fastställd skötselplan.

C Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet

Utöver vad som gäller enligt annan lagstiftning är det förbjudet att:

1. framföra motordrivet fordon
2. tälta
3. elda
4. för längre tid än två dygn förankra båt vid samma strand
5. störa djurlivet t ex genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 meter
6. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar
7. plocka växter eller växtdelar med undantag för bär och matsvamp
8. fånga och insamla ryggradslösa djur på sådant sätt att deras biotoper eller reproduktionsmiljöer skadas eller förstörs
9. medföra okopplad hund annat än vid jakt
10. uppsätta tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift
11. anordna tävlingar eller bedriva lägerverksamhet

Med stöd av 3 § i förordningen (SFS 1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen.

Förvaltare av reservatet skall vara länsstyrelsen.

Länsstyrelsen anser att beslutet går att förena med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser samt med den kommunala översiktsplanen.

Ärendets handläggning

Tynnelsö och framförallt Tynnelsö slott är känt sedan lång tid tillbaka. De första uppgifterna om växter på Tynnelsö finner man i strängnässtudenten Carl Axel Carlsons akademiska avhandling *Flora Strengnesensis* från 1791. Naturvärdena uppmärksammades av Carl-Johan Clemedson 1981 i en beskrivning av vegetation och flora på Tynnelsö. I länets naturvårdsprogram från 1991 har Tynnelsö fått högsta naturvärdesklass. I samband med skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopinventering 1999 registrerades stora delar av öns lövskogar som nyckelbiotoper med höga naturvärden kopplat till gamla och döda lövträd. Hela Tynnelsö ingår i ett riksintresse för naturvård: "Tynnelsöfjärden". Tynnelsö Djurgård ingår i Natura 2000, EU:s nätverk av värdefulla naturområden.

Länsstyrelsen upprättade under våren 2003 ett förslag till beslut för naturreservatet som sändes på remiss till bland annat markägaren, Strängnäs kommun, skogsvårdsstyrelsen samt några ideella föreningar. I alla yttranden har man ställt sig positiv till beslutet.

BESLUT

5(5)

Datum

Dnr

2003-06-13

511-7292-2001

Beslut i detta ärende har fattats av länsstyrelsens styrelse. Därvid har närvarit landshövding Bo Holmberg, ordförande samt ledamöterna Hans Ekström, Benita Vikström, Marita Bengtsson, Bo Insulander, Liselott Hagberg, Hélène Rheindorf, Iha Frykman och Gustaf Wachtmeister.

Bo Holmberg

Trine Haugset

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 4.

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Skötselplanekarta
4. Besvärshänvisning